

ALMANACH

.....

prací studentů
1. ročníku Vyšší odborné školy
Konzervatoře Jaroslava Ježka v Praze
1999

© Petra Baurová
© Simona Ester Brandejsová
© Lukáš Hrabal
© Jakub König
© Libuše Nečasová
© Ondřej Sedláček
© Irena Skuhrovcová

1999

OBSAH

Úvodem Marek Stašek	3
Původní tvorba studentů	4
• Petra Baurová	4
• Simona Ester Brandejsová	8
• Lukáš Hrabal	12
• Jakub König	17
• Libuše Nečasová	23
• Ondřej Sedláček	29
• Irena Skuhrovcová	34
O překladec Pavel Šrut	40
Překladatelská tvorba studentů	41
Překlady Sonetu č. 129 Williama Shakespeara	41
Překlady básně Hobgoblin Rogera McGougha	47
Slovo o autorech	55

ÚVODEM

.....

V září roku 1998 začali autorky a autoři publikující v tomto almanachu studovat na Vyšší odborné škole Jaroslava Ježka v Praze obor Tvorba textu a scénáře. Spojuje je všechny jedna základní věc – baví je psát. Nejen v rámci výuky, kdy se musejí věnovat hlavně písňovým textům a scénářům tzv. malých forem, ale i mimo tento rámec píší své básně, písňové texty, povídky. Někteří z nich již své práce publikovali, pro jiné je tento školní almanach debutem. Výběh textů spočíval na autorech samotných. Popřejeme jim tedy hodně zdu a pozorné čtenáře.

Marek Stašek

Jsem den ode dne silnější
ze slunce a tvého lesku.
Jsi moje zbraň.
A když to nemusí být,
nehlad' mě po hlavě.

Někdo stojí u dveří a ťuká.
Nečekáme hosty.
Samorosti beznaděje.
Pod očima kaňony.
V očích litry petroleje.
Prosvítíme noci.
Nečekáme hosty.
Pršet začíná.

.....

Blues

(písňový text)

Když vracíme se ráno domů,
dva vrtošiví andělé,
plácáme se svými křídly,
na spadlém peří steleme

Když už spíme oba vedle sebe,
dávno nejsem sníh,
jsme z noci vodkrákaný,
jsme vrány na polích

Že tu dlouho nebudeme,
berou si nás na paškál,
ze všech koutů v našem domě
čert se na nás ze zdi bál

Až ulomí ti někdo křídla
a mě puškou sestřelí,
pod peřinou z pampelišek,
budem krapet nesmělí

Slunce náš dům vykoupalo
ve svém žlutým jezeře,
vstávej, lásko, vypadnem ven,
tma už škrábe na dveře

Když spolu jdeme ráno domů,
dva unavení andělé,
hladíme se svými křídly,
na sebe si lehne

.....
Haiku

Jehličí v patě
hádky skrz televizi
Véna ve vaně

.....
Naším leklým očím,
pták vytřel peřím ospalky.
Dvě štiky uviděly měsíc.
Krvánky.

.....

Spi

(písňový text)

Spinkej, má hlavo,
u mě spi,
před spánkem uteče
neštěstí

Spi, moje duše,
spi u mě,
sama jsi
sama,
mrazem jdeš
nazpátek
do ohně

Fakíři, fakíři
v koberci,
nespíme,
nespíme lautrnic

Fakíři, fakíři
v tapetách,
nespíme, nespíme,
máme strach

Oči se, oči se
neklíží,
srdce se,
srdce se
roztříští

Spi, moje hlavo,
chvilku spi,
před spánkem
schová se neštěstí

Ve mně je,
v tobě je
dokola
neklidná,
neklidná,
neklidná obloha

.....
Hra o vášně
(malý cyklus)

PROLOG

– co se dá zachytit ohlédnutím
vertikálou vlhkých linek
brázdících obličej?

co můžem pozdržet?

I.

obracíš se po šlépějích
je zaváto
pláň beze stop

mé srdce tepe prvními kroky

II.

ať mne vyvede vůle tvá
z hořící buše mé husí kůže
co bez tepla tebe trvá
drkotá...

III.

nezlomím hůl noci
nad blízkostí tvou

cudnou chvílí když jsme ohladili
ostré třísky svévolání

neochutnáš
z mých krvelačných škrábnutí

IV.

ááách –

v ruličkách smíchu
nakrátko zdržme zapomnění
až se rozední

V.

úryvek podoby
a portrét nehotový

důvěrné rysy
vrostly do zdí a opadaly

vratkými proměnami

EPILOG

nepřebolí
této noci

ona vždy
stíhá až k bdělosti –

.....

Podobenství z Andorry

v lásce jsme oba výletníci
mapující nepřístupné stezky
od puritánského jihu k chladnému severu
v očekávání

ve skalách milujeme pevně

v dočasně obývaném apartmá
se bez ladu a skladu hromadí
horské hřebeny vyvrhelých věcí
některé z nich výhradně tvé
některé z nich výhradně moje
a propříště není co sdílet

živá voda prosté náklonnosti
prý nepramení v Pyrenejích...

.....

usychající

vzpomínku

naposled

až k míze

rozetnout

zářezy slov

do kmene

vzdáleně připomínajícího

vlastní hrdlo

.....

Rituál

smyjeme se sebe pravdu
smyjeme se sebe i sebe
já smyju se sebe kousek tebe
a ty smyješ se sebe kousek mě
a až se sebe navzájem
smyjeme jeden druhého
budeme najednou bez sebe
já nebudu mít u sebe
ani kousek tebe
a ty nebudeš mít u sebe
ani kousek mě
toužíme se opět opět sblížit
abychom mohli pokaždé
smýt se sebe pravdu

.....

Zima

dny
jsou oběšení andělé

chladnou
chladnou
chladnou
v kostele

.....
Jarnička

Pupeny jančí
na tobogánu listů
nezasněženě

.....
Jeřábi

Jeřábi právě
hnízdo si postavili
v spálené trávě

.....

Slova přírody

Žáby se lepí v betonovém krytu
vlhkým slizem laskání
Bravo bravo Remcy

Pořezal jsem Tě ostřicovým slovem
Křepelka se řehtá
Potoky Pod oky

Z pastvin doráží pronikavý rytmus
Vrah Vrah Vrah Vrah
a mezi vlasy lesa je slyšet
Bij ji

Vtáhneš mě dovnitř sebe
a hlas Ti šalebně ševlí
Lásko Má lásko Lásko...

V hedvábných kopřivách na břehu vína
opilé šídlatky na staré šále
oplatky chystaly hořkého klína
a zvaly dále

K té věčné snídani březího bdění
ve stínu z nylonu vysmáté vrby
táhly se opasky s lačnými hrby
neukojení

Potom se prsy orosily
a peří měří s hlinou síly
v tom kopřivovém objetí

Přichází s křikem narozence
potrvá aspoň do července
Labutí století

.....

Budu hned

(text k rock'n'rollu)

V ložnici někdo pořád opakuje „budu hned“,
funí jako prase na pláži.
Stojím v předsíni, mám prokousanej dolní ret –
takhle to dopadá, když dáte vale montáži.

R: „Budu hned, budu hned“, vedle dokola se ozývá
„budu hned, strpení, budu hned“.
Až tam vlítnu, pod krkem je chytanu
oba sám, sám, sám, já sám.

Žena je potvora, to mě teda naštvála.
Jen co jsem vypadnul, už si chlapa pozvala.
S jakou chutí moje nervy drtí
klidně dál, dál, dál a dál.

Pudu na ně, ať maj pocit, že je soudnej den,
pak se zdunkám jako klokan dole v hospodě.
Všechno milerád si ve vězení odsedím,
hlavní je, že budu v absolutní pohodě.

R: „Budu hned, budu hned“...

Vpad' jsem dovnitř a tam stojí chlápek v montérkách,
tak jsem ho napálil, až sebou flák'.
Když vidím, jak se složil na almaru, kterou táh',
došlo mi, že je to ten objednanej stěhovák.

R: „Budu hned, budu hned“, už tady nikdo nepraví,
„budu hned, strpení budu hned“.
Tohle sranda není, je to ublížení na zdraví.
Vím, vím, to vím. Do paroma.

.....

Soužení

(písňový text)

Srdce mi tíží dávná
vzpomínka pálivá.
Přitáhla hořká rána,
do tísně zazdívá.
Snad na tisíc němých kusů
já chtěl bych se roztrhnout,
však přesto Tě stále čekám
a jizvy mám od Tvých pout.

.....

Za vyšívané kytičky na Tvém polštáři
Už mnohý čmelák platil křídly
Zítřka s tebou je právě v tuhle chvíli
Ale dřevo bázně co praská výčtkami
Neodradí vlky svítání
Aby se nevrhli na mou malou

kapesní nevěru

.....

Ritornel o kreténu

Spal jsem v posteli s nejkrásnější dívkou na světě
A ani jsem se jí nedotkl
No, nejsem já kretén?

.....

Bolístky

Ruce pořezané
Od tvých vlasů
Oči oslepené
Mořskou solí
Prsty zkrvavené
O tvou krásu
To jsou bolesti
Co nepřebolí

Miláčku...

.....

Cokoli

Chtěl bych
Přijít na cokoli,
Co tě dostane pryč,
Z toho kruhu,
Který je ti hřejivým domovem
I ocelovou klecí

Přijít na cokoli
Co tě dostane pryč
Chtěl bych?

.....

Děti bouře

Když mraky krouží kolem města
Jako hladoví psi
Často je potkávám
Bledé a rozcuchané
Jak se potloukají
Po ulicích
Nevyspalí
Po celonočním flámu
Jak si tiše rozdělují
Poslední zbylé cigarety
A pak jen
Stojí
Kouří
A čekají

Než přijde bouře
A odnese je
Bůh ví kam.

.....

Než odejdeš spát

(písňový text, hudba J. König)

Na záda lehnu si do mořské trávy
V zátoce spící, pár stop pod hladinou
A budu tě hlídat, jak nade mnou plaveš
Skrz tichou noc
Jak proplouváš napříč mým nebem
Jak češeš si vlasy
A odcházíš domů
Sama spát

Před poledním sluncem se v hlubině skrývám
A jenom v noci se odvážím vzhůru
Ke světlům tvých hvězd
Jsi jediná z lidí, jen tebe znám
A na prázdné pláži ti za nocí zpívám
A mořem tě hladím
Mořem tě unáším někam pryč
Než odejdeš spát

Jednou tě vezmu a ponesu nocí
Daleko od světél hvězd a od dráhy lodí
Až dojdou ti síly, měkce tě uložím do mořské trávy
A rozčešu vlasy, co ve vlnách vlají
Zatím ti zpívám tuhleto píseň
Má milovaná
Než odejdeš spát

.....

Pokoj číslo 9

(písňový text, hudba J. König)

Na pokoji číslo devět přes den budu spát
Počkám až uklidíš svou kancelář i stůl
Přijď až se setmí, dneska naposled, napořád
Vezmi s sebou cigarety, tequilu a sůl

Vezmi s sebou citron, vezmi s sebou lahev vína
Vezmi bílé líčidlo a k němu černou tuš
Je to ten hotel vedle zrušeného kina
Vezmi s sebou cigarety, tequilu a nůž

Dnes nepůjdem spát,
Dnes nepůjdem ven
Dneska budem pít do svítání
Nalíčíš mi tvář
Namaluješ ústa černou tuší
Dnes nepůjdem spát

Na pokoji číslo devět přes den budu spát
Večer mne tam najdou ležet s nalíčenou tváří
Stvoření ze snů, co se nad ránem ti zdají
Večer mne tam najdou s láhví od tequily na polštáři

Křížek mi uděláš, na čelo políbíš
Pak mne slabě řízneš do zápěstí
Všechn můj strach je pryč,
Všechna má úzkost mizí
Teď se mi chce spát, jenom strašně spát

Ráno se probudíš, zničená kocovinou
Marně vzpomínáš na ten zvláštní sen
Ráno se probudíš
A z vlasů cítíš víno
Okna otevřeš, přivítáš nový den

Dnes nepůjdem spát,
Dnes nepůjdem ven
Dneska budem pít do svítání
Nalíčíš mi tvář
Namaluješ ústa černou tuší
Dnes nepůjdem spát

Jakou značku cigaret kouří andělé?

Uprostřed Prahy, ve staré zástavbě, v pátém patře špinavého domu žil poslední anděl na světě. Na dveřích měl cedulku Anděl a stejně tak na zvonku i na schránce, ale ani by je tam mít nemusel, jelikož za ním stejně už nikdo nechodil a neposílal mu žádné pohledy ani dopisy. Poslední člověk, s kterým si dopisoval, byl jeden anděl z Vatikánu, ale ten před třinácti lety zemřel na žloutenku ve vatikánském vězení, kde seděl za vlastizrada. A občas mu přišel nějaký pohled omylem, ale to se nepočítá. Jinak o tomto andělovi snad ani nikdo nevěděl. Nechodil do práce, dostával jen podporu. Ale to mu většinou stačilo, protože andělé nemusí jíst ani pít a jsou pořád od přírody čistí, takže za jídlo ani vodu nic platit nemusel. Ve tmě viděl výborně a zimu neznal, takže ani elektřinu neproplácel. Všechno utratil jen za knížky. Vášnivě rád četl. Cokoli od kohokoli, a to v jakémkoli množství. A ještě jednu vášeň měl – cigarety. Ani nevěděl, kdy k tomu přišel. Od té doby, co se v Evropě kouření rozmohlo, stal se mu tento zlovyk vlastním. Prostě najednou. Neměl snad ani žádný zvláštní vztah k určité značce cigaret. Měl je prostě rád všechny.

Jednou se ale nějaký úředníček začal hrabat v papírech na svém stole a náhodou narazil na složku pana Anděla. Něco se mu na ní nezdálo. Snad to, jak byl onen papír zašlý, jak byl starý. Úředník složku otevřel... a zjistil, že panu Andělovi proplácí stát podporu už sto dvacet osm let. Jediným škrtnutím tužky udělal onen dobrý muž takovému plýtvání přítrž a napravil dlouholetý omyl svých kolegů. Pan Anděl, cha cha, už nejméně sedmdesát let žádnou podporu nepotřebuje, myslel si. Ale to se mýlil. Anděl podporu potřeboval. Čekal jeden měsíc, čekal druhý, ale peníze nikde. Po čtyřech měsících začal prodávat některé starší a mnohokrát přečtené knihy, po půl roce už skoro neměl co prodávat. A po devíti měsících mu nezbylo vůbec nic. Seděl uprostřed prázdné místnosti, nudil se, protože neměl co číst, a náhle dostal chuť na cigaretu. A ne na jen tak ledajakou. Dostal chuť na cigaretu LM lights v krabičce s modrým pruhem. Co bych tak mohl ještě prodat, rozhlížel se bezradně po místnosti. Nic. Na nic nepřišel. Všude pusto a prázdko. Snad jen... Ale ano, to byl přeci nápad, to bylo slovo do pranice. Otevřel dveře s cedulkou Anděl, seběhl pět pater dolů a na ulici zamířil do nejbližší trafiky.

„Dobrý den,“ pozdravil pěkně.

„Dobrý den,“ odpověděl mu malý mužík za pultem, „Co si rače přát?“ Anděl nesměle přešlápl z nohy na nohu. „Přál bych si krabičku LM. Modré. Ale, víte... já mám takový problém.“

.....

Možná začne mluvit, až dojí.

Motto: *Žijme přesto v úžasu, pokud to jde.*

Dýmangula seděla vedle Dýmorgina. Fascinovaně pozorovala, jak mu z úst vychází dým. Jemný, hustý, opálový dým.

Což o to, tady uměl vypouštět dým každý, i Dýmangula to uměla, ale Dýmorgin byl mistr.

Občas si představovala, že on sám změnil skupenství, vysublimuje a stane se z něj neuchopitelná, nepopsatelná hmota prokluzující mezi prsty i myšlenkami. Byl by víc než neviditelný.

Byl by nedotknutelný.

A tak tu seděla a dívala se na obláčky z dýmu, které se pohupovaly u stropu. Vešlo se jich sem hodně.

Místnost měla vysoký strop.

Na světle fialovém obláčku seděl kulturista s boulí. Viděla ho dost zřetelně. Dokonce rozeznala malou jizvičku nad jeho pravým okem.

Oči měl vůbec zajímavý.

Myslet tady bylo přísně zakázáno. Kdyby se odvážila porušit příkázání, snad by si pomyslela, že z jednoho oka na ní civí bezbřehá bolest a nevyšlovný strach.

Dýmangula se chtěla zeptat Dýmorgina, jestli není zbytečné bát se bolesti, která už bolí, ale nechtěla ho rušit, když vypouštěl ty hezký obláčky. Číst se tady taky nesmělo.

Dýmangula to uměla a tak si teď potají četla v druhém kulturistově oku. Byl to text písničky nebo parafrázovaný biblický text? Nevěděla. Místo o lásce a pokoře se tu psalo o zlobě a krutosti.

Dýmangula se chtěla zeptat Dýmorgina, jestli ten kulturista ví, že si tím ubližuje, ale nechtěla ho rušit, když vypouštěl ty hezký obláčky.

Zkusila sama vypustit obláček.

Byl růžový o lásce. Byl však příliš malý a navíc se Dýmangula netrefila, takže místo aby zalepil jizvu na kulturistově čele, kulturista otevřel pusu a spolkl ho. Pak na ni vycenil své krásný bílý zuby, usmál se a odplul.

Dýmangula se podívala na Dýmorgina. Jedl řízek.

Možná začne mluvit až dojí.

Dál vedle něj trpělivě a tiše seděla. Zatímco žvýkal, napadla ji podivná věc. Pozřel veliký kus vepřového masa, co když se sám změnil v prase. Znepokojeně na Dýmorgina pohlédla.

Každý jinam

.....
Sv. Vít

Sluneční paprsky si pohrávaly s barevnými sklíčky vitráže.
Lehounce se dotýkaly tmavě fialových skvrn na Ježíšově poraněném boku.

Rány se otevíraly a prýštila z nich karmínová krev.

Mladý muž na kříži zasténal.

Slunce se polekalo a schovalo se za mrak.

Počkalo až se karmínový proud zastaví a zčerná.

Pak se znovu a znovu s dětskou neúnavností pouštělo do své kruté hry.

Černá, fialová, karmínová...

Černá, fialová, karmínová...

Černá, fialová, karmínová...

Dost, ach dost už.

Trpící muž neznatelně pohnul rty a zadíval se jí do očí.

Plavaly v slzách.

Napil se z nich.

Seděla na studené dřevěné lavici.

Dívala se na muže, kterého pověsili na kříž.

Na muže, kterého zataвили do olověných rámečků, zasklili do barevných pouťových sklíček a vysoko pod gotickou klenbou vystavili na pospas zlomyslnému slunci a lhostejným očím turistů.

Děkuji.

Poděkuj mé bezradnosti.

V tvých očích není jen bezradnost.

Asi není. Ale také není proč děkovat.

Vždyť mlčím.

Opravdu?

I kdybych křičel, nikdo mě neuslyší.

Třeba jen nikdo neposlouchá...

Občas je mi zle. Nejhůř, když svítí slunce...

U jednoho z pilířů gotického chrámu stála kulaťoučká žena středního věku, naditá do modré zimní bundy. Na břiše se jí houpal japonský fotoaparát. V jedné ruce držela turistický bedekr. Nezajímala se o památky ani o vsudypřítomná umělecká díla. Pozorovala dívku sedící na dřevěné lavici v hlavní chrámové lodi.

Dívala se, jak tam nehybně sedí s bradou opřenou o sepjaté ruce, aniž by ji rušilo předení videokamer, cvakání fotoaparátů či šoupání unavených nohou po kostelní dlažbě. Zcela mimo dívčino vědomí se chrámem přelévala hmota mumlajících turistů rozrůzněná barevnými dešt-

.....

Malý, světle modrý kousek nebe

Chvíli se na něj dívala a pak jej s rozmyslem položila na prázdné místo. Patřil tam. Okamžitě splynul s modří oblohy rozprostírající se kolem. Pocítila střípek uspokojení, tiše se usmála, vzala do ruky bílý obláček a zadívala se na děravé nebe na podlaze.

Z postele v rohu místnosti se ozvalo zakňourání. Vstala a položila starostlivě ruku na rozpálené čelo dvouletého chlapce. Podívala se na budík. Za půl hodiny ho vzbudí a dá mu penicilin. Posadila se na postel. Cítila jak ji kolem zad obtáčí horké, mokré tělíčko.

Sklonila hlavu, zavřela oči a podívala se z okna.

Dole popelnice, nalevo zeď pivovaru, naproti šedivý čínžák, napravo šedivý čínžák, nahoře pruh bledého nebe, okenní rám.

Nic víc.

Snad jen tmavě hnědý rámus projíždějících nákladáků a křiklavě oranžové klaksony aut.

Zazvonil budík. Unaveně otevřela oči, opatrně dala chlapci prášek a tichým, stříbrným pobrukováním jej znova uspala. Pak si klekla na zem, vzala do ruky bílý obláček a zadívala se na děravé nebe na podlaze.

.....

Variace na středověké téma

Přicházíš jak na počátku světa
Jak čínský císař, kterému milostnice zachtělo se
třetí třídy řádu chan
Tvá otrokyně spočine na kolenou
Čelem dotkne se posvěcené země kročejemi tvými
a políbí nohy tvé
Pak bude tiše naslouchat prasklým perlám myšlenek tvých
I skvělým ametystům intelektu tvého
A budeš se koupat v očích jejích cherubínů andělských
A budeš čist v obdivu jejím
Pak zapomeneš, že je jenom ženou, otrokyní tvou
milostnicí třetí třídy řádu chan
Pak ocitneš se na kolenou
a skloníš čelo své před ženou

.....

Ritornel /vegetariánský/

Tváříčky červené,
nedávno sklizené v zahradách rajských
slastí. Snad studem, snad sluncem zbarvené.

.....
Smolař

(povídka)

Na náměstí malého městečka, před vchodem do místní restaurace, postával hlouček smutečně oděných lidí. Prošedivělý pán s černým kloboukem netrpělivě mačkal zvonek u dveří. Ty se konečně otevřely a lidé se začali hrnout dovnitř. V zadním salonku bylo již prostřeno a příjemně vytopeno. Vdova se dvěma malými dětmi se posadila do čela stolu vedle prošedivělého pána, který začal vyřizovat s vrchním objednávkou.

Dříve, než stačila mladá servírka roznést aperitivu, se kdesi vysoko nad městečkem ozvalo bouchání na vrata. Po chvíli bylo slyšet decentní klidný baryton: „Mějte prosím chvilinku strpení, hned vám otevřu.“ Bouchání ustalo. Cvakl zámek a někdo vzal za kliku. Udýchaný mužský hlas vyhrkl: „Dobrý den, já jsem Solař z Nebužel, mám se u vás.“ „Já vím,“ odpověděl decentní baryton, „já jsem Petr. Vítám vás tady a přeji vám u nás příjemné pokračování vaší existence.“ „Děkuju mockrát, ale nevíte, kde bych našel.“ „Samozřejmě. Jděte tímhle směrem a potom po schodišti do pátého suterénu. Tam se již doptáte,“ přerušil ho Petr. „Děkuju,“ odpověděl Solař a rozběhl se. „Pane Solaři,“ zavolal na něho ještě Petr, „tady nemusíte pospíchat.“ Solař ale chvátal dál a příkré schody do suterénu bral po dvou. „Jak je to možný, copak mě neslyšel?“ říkal si pro sebe cestou.

V restauraci na náměstí hosté dojívali hovězí vývar s nudlemi. Vrchní a servírkou zatím postávali vpředu za výčepem a bavili se. „Ten Solař by se měl jmenovat spíš Smolař, nemyslíš Maruško?“ řekl vrchní a zasmál se. „Vy jste cynik, pane Dvořák,“ zamračila se servírka, „on se aspoň snažil Nováčka zachránit, ale vy byste ho určitě nechal utopit!“ Vrchní se zase neubráníl úsměvu a povídá: „A vy byste se mi divila? Mít takovýho syčáka jako byl Nováček přímo pod rukou, tak ho tím bidlem ještě vezmu po hlavě. A i to by bylo pro něj málo!“ Servírka odběhla s várkou piva, vrchní roztočil další a přemítal: „Buď byl ten Solař neskutčnej dobrák anebo takovej vůl, že mu vůbec nic nedošlo. Přitom to věděla skoro celá ves.“ Pak si lokl piva, zavrtěl hlavou a polohlasem uzavřel: „Ale stejně je ho škoda. Umřít ve čtyřiceti na pitomej zápal plic. Navíc kvůli takovému.“ Kvůli komu však již nedořekl, protože ze salonku vyšla vdova s holčičkou a zamířila na onu místnost.

.....

Štědro noc a den

(písňový text – zhudebněno)

Noc a den – okolo bílo. Noc a den – celkem se slilo.
Noc a den – s Tebou je milo. Noc a den – bylo nebylo.
Noc a den – pořád se vrací. Noc a den – trvání ztrácí.

Zahrada pod sněhem, zahrada v noci.
Mrazivě čas má mě v své moci.
Je celá plná zahrada sněhu.
Jsem i já plný a hledám něhu.
Průvan sem foukl a zhasl svíci.
Slepý teď na rtech cítím Tvou líci.

Hustě se chumelí, neslyšet slova.
Na bílém pozadí vstává Tvá podoba.
Jako mráz hoblíkem duši pohladíš.
Pořežeš i srdce rozbušíš.
Přesypá se sních, přetékej myšlenky.
Na hroby lásek z jara sázejte pomněnky.

Noc a den – okolo bílo. Noc a den – celkem se slilo.
Noc a den – s Tebou je milo. Noc a den – bylo nebylo.
Noc a den – pořád se vrací. Noc a den – trvání ztrácí.

Na hroby lásek z jara sázejte pomněnky.

.....

Když slunce zapadá

(ritornel)

Když slunce zapadá,
osiří ulice, pak tvá ložnice
v přilnavém příšeří vášní spoutává.

.....

Konec plesové sezóny

(písňový text – zhudebněno)

Odrazy světél ze Žofína po řece odplouvají,
zůstávám stát na refýži, dívám se za tramvají,
už si tu měla být, kde je Tě konec,
marně Tě čekám na další tanec,
vždyť není tak dávno, když:

Ref.

V rytmu valčíku se kolem nás roztočil ples,
přeju si jak poprvé tančit s Tebou i dnes,
ať letí okolo lóže a orchestr,
s průvody gardedám, jimž pohledem uhýbám,
ze stropu lustr na hlavu spadne nám,
a gejíry světél zastaví čas.

Dneska se asi náš společný comeback nekoná,
ze Žofína hudba už nám zní nějak vzdálená.
Lístky trhám na kousky, poroučím je Vltavě,
včerejšek byl poslední, co jsme dali sobě,
a přece není tak dávno, když:

Ref.

V rytmu valčíku se kolem nás roztočil ples,
přeju si jak poprvé tančit s Tebou i dnes,
ať letí okolo lóže a orchestr,
s průvody gardedám, jimž pohledem uhýbám,
ze stropu lustr na hlavu spadne nám,
a gejíry světél zastaví čas.

.....

Polka vod podlahy

(polka z muzikálu „Lucie volí aneb koncert, kterej dopad“ – zhudebněno)

Nad to není, když vážení, se polka v sále rozezní.

Pak lustry se houpaj a omítky loupaj do rozednění,
vyskočí malý děti, odhodí berle kmeti a parkety se zaplní,
a vemte na to jed, že i celý širý svět rytmu polky rozumí.

Snad už praotec Čech, co zástup k Řípu ved, polku vštěpoval lidem,
by kromě českýho piva i svižná polka byla národním pokladem,
a vemte na to jed, že i celý širý svět rytmu polky rozumí.

Tančit polku není složitý umění, jde to jedna dvě,
chytit lehkou dobu, nešlápnout si na nohu a roztočit sukně,
a vemte na to jed, že i celý širý svět rytmu polky rozumí.

Kluk, kterej holce nestačí při polce, nemá u ní naději,
když přijdou z bálu spolu, takhle ráno domu, nemluví s nim v posteli
a vemte na to jed, že i celý širý svět rytmu polky rozumí.

.....
Imprese

Na obraze od Maneta
sedí jedna moje teta
na šatech má puntíky

Tuhle tetu jménem Bětu
to ještě když byla k světu
kreslil Manet veliký

Teta byla samej volán
Manet její krásou zdolán
praštil s plátnem do křoví

Nechal plátno ležet ladem
humnama to vzali zadem
co dělali nepoví

A to plátno ležíc v rose
namoklo a rozpilo se
zůstaly jen flekance

Manet přijde plátno zvedne
nadšeně si vedle sedne
a pak dá se do tance

a tak tenkrát díky Bětce
s přispěním božího štětce
bez malířské deprese
zrodila se imprese

.....

Lidová

Trápím se já trápím
můj milej sa žení
sluníčko zapadlo
a hvězdičky není

Trápím se já trápím
o něm sa mě zdává
hlavěnka mě bolí
srdce postonává

Kdyby mě pánbůh dal
a já křídla měla
ke svému milému
bych si zaletěla

Zaletěla na dvůr
kolem zakroužila
na miláčka svého
srdcem zavolala

Srdcem zavolala
okem pohladila
pozdravení dala
k Bohu odletěla

.....

Snídaně

Pohledem krájiš mne
jak tenké plátky chleba
medem mě namažeš
a do očí mi vsypeš sůl
a říkáš tomu láska
a přitom nevidíš
že je mě každý den
o krajíc míň

.....

Léto

Třešně
Chceš je?
Chceš mě?

.....

Relativita

Že platím tělem...?
nevidáno, oni platěj víc
vždyť která z těch
počestnejch paniček
by dala nevím co
vidět tak toho svého
váženého a počestného

Co Iokasta neřekla

Když pro něj přišli, usínal právě v mém náručí, hlavičku opřenou o má prsa, pěstičky zaťaté, vtělená nevinnost. Jek jen jsem mohla uvěřit tomu, že přináší zkázu. Vždyť byl tak maličký, tak bezbranný, tak můj... A já ho nedokázala ochránit. Myslela jsem, že to tak musí být, že je potřeba obětovat nevinného, aby se smyla vina živých, a že tou smrtí všechno skončí. Jak jen to bylo pošetilé... a zbabělé a hloupé a kruté. Když ho odnášeli, probudil se a začal plakat. Ale nebyl to jen tak obyčejný pláč, byl to zoufalý nářek prosící o slitování, jako by si byl vědom všeho, co přijde.

Už nikdy jsem na ten pláč neměla zapomenout.

Číhal všude, v mých snech, v mých nočních můrách, v nářku toulavých koček, byl jako nezvaný host, před kterým se neschováte. Každou noc jsem se probouzela a ještě omámená spánkem se snažila zachytit dětský dech, tak jako to dělávají jiné matky, a procítala s vědomím ostrým jako čepel nože, že už není...

Nedalo se s tím žít, ale byla jsem příliš slabá na to, abych odešla, a tak jsem si namluvila, že vina se dá smazat dobrými skutky a odříkáním. Utekla jsem se k dobročinnosti a lidé mě milovali. Lidé milují smutné a obětavé královny... Plakala jsem s nimi nad jejich neštěstím, hladila jejich děti a těšila je slovy, která měla patřit jemu. Pomáhala jsem nemocným sama churavá, těšila malověrné, sama bez víry.

Ale ať jsem pracovala do úmoru, ať jsem se postila sebevíc, můj nezvaný host byl stále se mnou.

A král, král byl spokojený, pokořil bohy, alespoň si to myslel. Můj smutek mu byl jenom solí v očích. Opovrhoval mou bolestí, považoval ji za slabost, nehodila se do jeho představy o vítězství. Ale ani on neměl zůstat ušetřen, už nikdy neměl zplodit dědice, ani se mnou, ani s žádnou ze svých nevěstek. Jak šla léta, přestal si věřit jako muž. O to více se vrhal do bezuzdných pitek a nesmyslných šarvátek. Jako by se denně nabízel smrti. Den po dni, rok po roce, až ho konečně přijala...

Když přijel posel se zprávou o jeho konci, pocítila jsem nesmírnou úlevu. Úlevu a pak zlost, že je první, komu se podařilo utéci. A tehdy mě to napadlo podruhé... Je to tak snadné, mnohem snadnější než zůstat.

A pak ve chvíli, kdy už jsem sbírala odvahu, se objevil on. Mladý, krásný a tak neuvěřitelně, nepochopitelně blízký. A já pocítila něco, co už jsem dávno zapomněla. Jako by se ve mě vzedmulo všechno z těch minulých let, všechna ta nevyovězená láska a něha a štěstí, bože jak já byla šťastná. A taky jsem přestala slyšet ten pláč... potom už nikdy neplakal...

A já žila po boku mladého vášnivého muže, milovala jsem ho a byla jsem mu vším, čím jenom žena může být, milenkou, rádkyní, ženou

O PŘEKLADECH

.....

Dovolím si být osobní. Nic lepšího se začínajícímu lektorovi překladatelského semináře nemůže stát – než být překvapen a zaskočen. Moji začínající překladatelé mne překvapili vynalézavostí při překladu hravé dětské básničky anglického básníka Rogera McGougha (ročník 1937). Ten text se v originále jmenuje Hobgoblin a Velký anglicko–český slovník praví, že „hobgoblin“ je 1. skřítek, šotek, zlý duch, 2. strašák. Povšimněte si, kolik překvapivých variant se v překladu objevilo.

A zaskočen jsem byl, když mi několik studentů místo rozboru 129. sonetu Williama Shakespeara přineslo rovnou své překladatelské řešení. Takovou odvahu (či drzost) jsem vsutku nečekal. Ale díky za ni.

Pavel Šrut

.....
Sonet 129

William Shakespeare

**Th'expense of spirit in a waste of blame
Is lost in action; and till action, lust
Is perjur'd, murd'rous, bloody, full of blame,
Savage, extreme, rude, cruel, not to trust,
Enjoy'd no sooner but despised straight,
Past reason hunted, and no sooner had,
Past reason hated, as a swallowed bait,
On purpose laid to make the taker mad,
Mad in pursuit, and in possession so,
Had, having, and in quest to have, extreme,
A bliss in proof, and prov'd, a very woe,
Before, a joy propose'd; behind, a dream.
All this world well knows, yet none knows well
To shun the heaven that leads men to this hell.**

.....

Sonet 129

Petra Baurová

Duch prodělá, když se s chťičem tahá,
chťíč s chutí mu dře kůži zaživa,
chce užít si krev, proto nezaváhá,
ten zabiják, kat, ta mrcha vraždivá.
Po slasti tě svou slinou poplive,
pak topíš sám sebe v pohrdání,
hned proklínáš návnady třpytivé,
když se nad tebou šílenství sklání.
Blázen jsi večer a šílenec ráno,
bez smyslů usínáš, zběsile sníš,
ve troše štěstí žal má ustláno,
vše zřítí se, jen co přistoupíš blíž.
Nevíme, i když peklo dávno známe,
že v nebi nás bude čekat ďábel.

.....

Sonet 129

Simona Ester Brandejsová

Zdechlinu ducha, jenž zcepeněl nestoudností,
vláčí s sebou chtíč. A než se zastaví
v krvavé kaši, krutě sedřené z těch kostí,
zradou, lží a vinou slabou duši zohaví.

Jednou na výsluní, hned světlem pohrdáme,
horkem šílení zas prcháme nazpátek
s nenávistí k slunci, když tu náhle máme
tvář spálenou, ač jevílo se jako lék.

Zběsilá posedlost tkví ve stíhání cíle,
jenž padl, zatímco je další na dohled.
To přílišné blaho! – a pak žalostná chvíle,
namísto radosti jen ve snu prudký jed.

Celý svět ví to, však neví lidské pokolení,
jak peklo minout tam, kde jistě nebe není.

.....

Sonet 129

Lukáš Hrabal

Kydaný hnůj, jímž duch si plní chřtán
je rozkoš, když se bahní. Před lázní
bestie, která s tlamou dokořán
zákeřně vraždí, trhá a przní.
Jsi lovec, slídíš bez přestání,
kňučíš a štveš se, není zbylí.
Orgasmus a hned proklínání,
chtěls tělo – máš ho – je ti k zblití.
Zbaštil jsi návnadu, co se ti směje,
jsi blázen před, při, po tom zrovna tak.
Sen střídá facka beznaděje,
vidina blaha uletěla jako pták.
Kdo by to neznal?! Přesto ani noha
nemine peklo v touze spatřit Boha.

.....

Sonet 129

Jakub König

Jak ubohé je ukájení chtíče
Co před tím tě jen mordoval a hnal
V šílené vášni, kruté rány bičem
Palčivá touha, drásající žal

Vteřina slasti, pak jen pohrdání
A na cíl svůj hned trpký pliješ jed
Po honu dlouhém, nestojí ti ani
Za vlídné slovo, ani za pohled

A přesto šílíš a štveš se za ním stále
Zpit jeho záři v nedohlednu zříš
Veliký zápas, vítězství tak malé
A ten tvůj idol? Náhle na obtíž

To vědí všichni, však kdo dá sbohem ráji
Který je peklem, a kde tak krásně hrají

.....

Sonet 129

Irena Skuhrovcová

Plytváním ducha je chťiči podlehnout
co tráví sebe sám. Představy spřádá
bezectné, temné pikle se chystá kout
morbidně slizký, horkou krev si žádá
Šťasten rozdmýcháš jej, zklamán uhasíš
jak lovec vášně, vášeň co si hnusí
štvaní bezhlavé z duše si protivíš
však neodoláš návnadě, co dusí
Sám sobě chystáš bolehlavu číši
a každý den Ti jedna navíc chybí
a když jsi syt a žádost Tvá se ztiší
poznáš, že marné zapíjel si sliby
To vše znáš, však přece rád necháš se zmást
na pekelném loži prožiješ-li slast.

.....

Hobgoblin

Roger McGough

**There is a hobgoblin
At the end of the street
Who wears hobnailed boots
On his hobnailed feet**

**On his hobnailed teeth
A hobnailed brace
A hobnailed mask
On his hobnailed face**

**A hobnailed glove
On his hobnailed fist
If he asks you out
Resist. Resist.**

.....

Hřebypich

Petra Baurová

Na konci ulice
je není Hřebypich
ukul si hřebaté škrpály
hřebaté hnáty trčí v nich

V zubatých špičatých železech
kovové perly zasazené
pod pichlavou maskou bují
pichláky na hlavě olověné

Palčáky ze zrezlých hřebíčků
na rukou visí bodavých
o život utíkej utíkej
v ulici je není Hřebypich

.....

Tortuřík (variace)

Simona Ester Brandejsová

říká si Tortuřík
chystá svá mučidla
ve zdrclych pohorkách
schoulená chodidla

jak noty na buben
škaredé zuby má
pod vousy šklebí se
škraboška strašlivá

vážnému zájemci
nabančí za búra
počkej až drapne tě
to bude tortura!

.....

Trhlivák

Lukáš Hrabal

Byl spatřen trhlivák
Tam vzadu v ulici
Prý trhlé křusky má
Na trhlých tlapicích

On trhlá rovnátka
Na trhlý chrup si dal
Na trhlý obličej
Si trhlou masku vzal

A trhlý palčák mu
Skryl trhlou pracku zas
Když si tě vyhlédne
Zlom vaz. Zlom vaz.

.....

Ostnoskřet

Jakub König

Pozor jde Ostnoskřet
Na konci ulice
Na ostnochodidlech
Má ostnostřevíce

Svá ostnorovnátká
Na ostnozubech
Pod ostnomaskou
Se ostnoksicht klube

Na ostnopěsti
Má ostnorukavici
Nechod' s ním, když tě ven
Pozve na ulici.

.....

Hoblináč

Libuše Nečasová

Ostnatý pichlavý Hoblináč
Na konci ulice kráčí
Ostnaté pichlavé boty
Na nohou ostnatých vláčí

Ostnaté pichlavé zuby
Ostnatá pichlavá rovnátka
Ježatá maska na tváři
Bojte se, bojte děťátka

Ostnaté návleky na rukou
Zařáté ostnaté pěsti
Chodí-li ulicí doma buď
Jdou o něm strašlivé zvěsti

.....

Ostenáč

Ondřej Sedláček

Postává ostenáč
Na konci ulice
Ostnaté nohy dal
V ostnaté střevíce

Ostnaté tesáky
Ostnatě se řadí
Ostnatou masku má
Ostny ční ze tváří

Z ostnatých rukavic
Ostnaté jdou dlaně
Když vás zve pojdte ven
Zůstaňte! Zůstaňte!

.....
Trnomor

Irena Skuhrovcová

Postává trnomor
na konci ulice
trnomorské křápy
trnonohavice

Trnozuby cení
trnodrátky klape
trnomorská maska
morkotrně mate

Trnorukavice
trnopěstem sluší
skřípavě zve Tě ven
spas duši, spas duši.

O AUTORECH

.....

Petra Baurová

Narodila se v roce 1977 v Příbrami. Absolvovala gymnázium. Publikovala v regionálních novinách.

Simona Ester Brandejsová

Narodila se v roce 1975 v Praze. Gymnázium vystudovala tamtéž. V letech 1997 – 1999 redigovala Zpravodaj Městské knihovny v Praze. Publikovala v Českém rozhlase, účastnila se autorských čtení. Získala několik ocenění v regionálních literárních soutěžích.

Lukáš Hrabal

Narodil se v roce 1977 v Praze. Absolvoval gymnázium, nyní studuje lesnickou fakultu České zemědělské univerzity v Praze. Píše převážně texty rozličných hudebních žánrů a poezii.

Jakub König

Narodil se v roce 1978 v České Lípě. Vystudoval gymnázium, rok strávil na FAMU (scénáristika, dramaturgie). Zpívá a hraje v kapele Jakub a Obří broskev.

Libuše Nečasová

Narodila se v roce 1964 v Prachaticích. Vystudovala střední pedagogickou školu a právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Publikovala v regionálním tisku.

Ondřej Sedláček

Narodil se v roce 1975 v Českých Budějovicích. Absolvoval Gymnasium Jana Nerudy v Praze. Autor písniček a textů pro audiovizuální pásma, divadlo a hudební skupiny.

Irena Skuhrovcová

Narodila se v roce 1966 v Praze. Vystudovala Akademické gymnázium Štěpánská, přibrala k tomu ještě střední pedagogickou školu a nyní působí jako lektorka kurzů pro děti. Je matkou dvou dětí.

